

ביאורים

טענתו השנייה של אותו פושע לכך שכבר בתורה מופיע מוחמד, מבוססת על המילים 'הופיע מהר פארן'. פארן הוא מקום בני ישמעאל, ואותו מין הבין ש'הופיע מהר פארן' מכוון להופעת מוחמד. על כך משיב הרמב"ם שהפסוק כתוב בלשון עבר, ולכן בודאי כוונתו לתאר מאורע שכבר אירע, והוא מעמד הר סיני.

"ויאמר ה' מסיני בא וזרח משעיר למו הופיע מהר פארן ואתה מרבבת קדש". בפסוק מתוארת התגלות ה' במתן תורה במעגלים הולכים ומתכנסים. בנקודת המרכז נמצא הר סיני, וסביב לו נמצאים שעיר, פארן ורבבות קודש. ההופעה החלה במעגלים הרחוקים, ומכך אנו לומדים את ההתאמה העולמית לתורה - הציפייה של כל העולם מיום בריאתו לרגע זה שבו ניתנה לו משמעות ותפקיד, לאותה הופעה אלוהית בהר סיני, להתעלות העולם כולו, להתגלות ממשית של 'יורד ה' על הר סיני'.

הנחיתה רכה רק כאשר כבר החלו ההכנות לנחיתה זה מכבר. המטוס יורד באיטיות עד שהוא מגיע למסלול בזווית המדויקת. ירידת ה' על הר סיני חייבת להיות ברכות כדי שהמציאות כולה לא תקרוס בעת עמידתה מול פני ה' בכל העצמה. לרגע היא עומדת ומבינה כמה הפער גדול בין מה שהיא כעת, לבין מה שהיא צריכה להיות. לכן, ראשית כל, יש צורך להכיר בכך שהעולם מותאם לאור התורה, ולמרות הפער הגדול כעת, אנו מסוגלים להתרומם למדרגת התורה.

בזה מתבאר מדרש חז"ל על הפסוק שבו אנו עוסקים - שלח הקב"ה שליח לאומות, אולי ירצו לקבל את התורה, ולא רצו לקבלה. אמנם הם לא מוכנים לקבל את התורה מפני שהפער גדול מדי, אבל מפסוק זה למדנו שיש שייכות בינם לבין התורה. כך כאשר התורה יורדת בהר סיני לעם ישראל, העם שהתורה מתאימה לו, היא מגיעה מתוך כל אומות העולם והולכת לקראת כל אומות העולם. ובכל אופן, בין לפי הפשט ובין לפי מדרש חז"ל, המדובר הוא על מאורע שהיה בשעת מתן תורה ולא על דבר שעתידי להתרחש.

הרחבות

קבלת התורה

שְׁהָאֹר הוֹלֵךְ לְאֵטוֹ מֵהָר אֶל הָר. לעומת שיטת הרמב"ם שמתארת את האור שבקבלת התורה כמופיע אט אט, הגמרא מתארת לנו את העובר שבמעיי אמו שלומד את התורה כולה בתשעה חודשים בלבד: "דרש רבי שמלאי: למה הולד דומה במעי אמו - לפנקס שמקופל ומונח... ואין לך ימים שאדם שרוי בטובה יותר מאותן הימים... ומלמדו אתו כל התורה כולה" [גידה ל].

ייתכן שאפשר לראות כאן את שתי הצורות הראויות להופעה של תורה בעולם: יש הופעה שהיא בבת אחת, כעובר שמלמדים אותו את התורה כולה, אך החיסרון בולט בכך, שהרי בסופו של דבר "בא מלאך וסטרו על פיו ומשכחו כל התורה כולה" [שם]. חסרים בשיטה זו הקניין והיגיעה, כמו שכתוב במדרש: "אין דברי תורה מתקיימין אלא למי שעמל בהן כל צרכן" [ילקוט יתרו יח].

ומול זה, יש את ההופעה התמידיית והרגילה של קמעא קמעא, שלב אחר שלב, כמו האור שהתגלה אט אט במעמד הר סיני, ואפשר לנו לתת לו מקום בנפשנו ולקנותו. כך כתוב גם במדרש על לימוד תורה: "מי שטיפש אומר: מי יכול ללמוד תורה שבלבו של חכם? מי שפיקח אומר: והוא לא מאחר למדה?! אלא הריני לומד שתי הלכות היום ושתיים למחר עד שאני לומד את כל התורה כולה" (ויקרא רבה יט ב, עיין שם בהרחבה).

לעילוי נשמת קדושי השואה הי"ד
הצלחת מיכאל בן זהבית הי"ו

וְאִמְנָם אָמְרוֹ ה' הוֹפִיעַ מֵהָר פֶּאֶרְן הוּא פִּעַל עֶבֶר, וְאֵלּוֹ אָמַר 'וּפִיעַ מֵהָר פֶּאֶרְן' הִיא אִפְשָׁר לְמִי שֶׁתִּיטֵב לוֹ הַהֲטָעָה לְהַתְלוֹת בוֹ, וְאוֹלָם אַחַר שֶׁאָמַר 'הוֹפִיעַ' הִרְאָה שֶׁהוּא עֲנִין שֶׁאֵרַע כָּבֵד. וְזֶה, שֶׁהוּא מִתְאַר מֵעֵמֶד הַר סִינִי, וְאוֹמֵר, כִּשֶׁה' נִגְלָה עַל הַר סִינִי, לֹא יָרַד הָאוֹר מִן הַשָּׁמַיִם עַל הַר סִינִי כִּרְדַת הַבְּרָקָה, אֲבָל הוֹפִיעַ בְּנַחַת, נִגְלָה מִרְאֵשֵׁי הַהָרִים לְאֵט לְאֵט, מֵרֹאשׁ הַר אֶל רֹאשׁ הַר, עַד שֶׁשָּׁכַן עַל הַר סִינִי. אָמַר: "ה' מְסִינִי בְּאֵ וְזָרַח מִשְׁעִיר לְמוֹ הוֹפִיעַ מֵהָר פֶּאֶרְן". בְּחֵן אָמְרוֹ 'לְמוֹ', רְצוֹנוֹ לומר: לְיִשְׂרָאֵל. וְהַתְבוּנָה אֵיךְ אָמַר בְּפֶאֶרְן, שֶׁהוּא רְחוֹק, 'הוֹפִיעַ', וּבְשִׁעִיר, שֶׁהוּא קְרוֹב יוֹתֵר, 'זָרַח', וּבְסִינִי, אֲשֶׁר אֵלָיו הַהֲקָשָׁה וְבוֹ שָׁכַן הָאוֹר, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר: "וַיִּשְׁכֵּן כְּבוֹד ה' עַל הַר סִינִי", אָמַר בוֹ 'מְסִינִי בְּאֵ'. וְכַעֲנִין זֶה סִפְרָה דְּבוֹרָה כְּשֶׁסִּפְרָה בְּאֵמָה מֵעֵמֶד הַר סִינִי, שֶׁהָאוֹר הוֹלֵךְ לְאֵטוֹ מֵהָר אֶל הָר, אָמְרָה: "ה' בְּצִאתָךְ מִשְׁעִיר בְּצִעְדָּךְ מִשְׁדֵּה אֲדוֹם" וגו'. וְכַפִּי מֵהַ שְׁבָאָרוֹהוּ הַחֲכָמִים ז"ל, אָמְנָם ה' שֶׁלַח שְׁלִיחַ לְרוֹמִיִּים קִדְּם מִשֶׁה רַבְּנוֹ וְהִרְאָה לָהֶם הַתּוֹרָה, וְלֹא קִבְּלוּהָ מִמֶּנּוּ, אַחַר כֵּן שֶׁלַח שְׁלִיחַ אַחַר לְעֶרְבִיִּים וְהִרְאָה לָהֶם, וְלֹא קִבְּלוּהָ מִמֶּנּוּ, אַחַר כֵּן שֶׁלַח לָנוּ מִשֶׁה רַבְּנוֹ, וְקִבְּלוּהָ, וְאָמְרָנוּ: "כֹּל אֲשֶׁר דִּבֶּר ה' נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמָע" (שמות כד, ז). וְזֶה כְּלוֹ עֲנִין שֶׁאֵרַע קִדְּם מִתֵּן תּוֹרָה, וְלִכֵּן בָּאוּ בָּהּ פְּעֻלִּים עוֹבְרִים, 'בְּאֵ' וְ'זָרַח' וְ'הוֹפִיעַ' וְאֵינּוּ הוֹדְעָה בְּמֵה שִׁיְהִיָּהּ.

ביאור הפסוק
"הופיע מהר
פארן"

